
Advies

Milieukwaliteitsnormen lucht en water

Advies over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging diverse bijlagen bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en tot vervanging van bijlage I en II bij het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2005 betreffende de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterbeleid.

Datum van goedkeuring   25/01/2023

Volgnummer   2023 | 03

Coördinator + e-mailadres   Wim Van Gils, wim.van.gils@minaraad.be

---

Co-auteur + e-mailadres   Francis Noyen, Francis.noyen@minaraad.be

---

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	3
Krachtlijnen	4
Procesbeschrijving	5
Advies.....	6
1 Beschrijving van de voorgestelde wijzigingen	6
1.1 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met lucht.....	6
1.2 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met water	6
2 Aanbevelingen.....	7
2.1 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met lucht.....	7
2.2 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met water	8

Krachtlijnen

In voorliggend besluit worden de bepalingen in VLAREM II over de depositie (stofneerslag) van zware metalen gewijzigd, omdat overgegaan wordt naar bemonsterings- en analysemethode volgens een EN-norm. De Minaraad begrijpt dit, maar vraagt om de afspraken in bestaande vergunningen te respecteren, tenzij zou overgegaan worden tot een evaluatie zoals voorzien in de regelgeving. Daarnaast vraagt de Raad om het studiewerk toe te lichten aan de relevante actoren en om een redelijke overgangstermijn te voorzien voor de technische aanpassingen bij bedrijven.

Daarnaast voert men, voor oppervlaktewater, een afzonderlijk normenkader in met betrekking tot nog niet getypeerde en voor niet-gecategoriseerde oppervlaktewateren. De Raad formuleert daarbij een voorbehoud, omdat eerst duidelijkheid nodig is over de gevolgen van het opheffen van het statuut van waterlichaam voor deze waterlopen voordat er stappen worden gezet om dit te faciliteren.

Verder past men met dit ontwerpbesluit een aantal milieukwaliteitsnormen (MKN) aan, die gelden in oppervlaktewater en waterbodems. De Minaraad apprecieert de vroege betrokkenheid bij het proces en de informatie die ter beschikking is gesteld, en formuleert enkele verbetervoorstellen bij die informatiefiches. De Raad vraagt ook om te motiveren waarom de normaanpassingen voor molybdeen en dimethoaat die zijn opgenomen in het goedgekeurde stroomgebiedbeheerplan, nu niet zijn weerhouden.

Tenslotte voert men wijzigingen door aan de grenzen van de stroomgebieden en de bekkens – de Raad heeft daar geen opmerkingen bij.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	6 december 2022
Naam adviesvrager + functie	Zuhal Demir, Vlaamse minister van Omgeving
Rechtsgrond van de adviesvraag	artikel 2.2.2 DABM
Adviestermijn	60 dagen
Samenwerking	nvt
Overlegcommissie	Water
Betrokken experts	nvt
Vergaderingen: soort + datum	WG water, 13 januari 2023 en 19 januari 2023

De Minaraad ontving de adviesvraag over het voorstel van wijziging voor een aantal kwaliteitsnormen inzake lucht en water op 6 december 2022. Overeenkomstig het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen voor het Milieubeleid bedraagt de adviestertermijn 60 dagen. Op vraag heeft de VMM aanvullende toelichting verstrekt bij het dossier. De Minaraad dankt de betrokkenen binnen de VMM voor de vlotte samenwerking.

De Werkgroep Water besprak het (voor-)ontwerpadvies op de werkgroep water van 13 en 19 januari 2023. Tussenin vond er ook een schriftelijk overleg plaats.

Advies

1 Beschrijving van de voorgestelde wijzigingen

1.1 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met lucht

- [1] **Aanpassing milieukwaliteitsnormen voor stofneerslag.** VLAREM II bevat bepalingen¹ over de depositie (stofneerslag) van zware metalen en verwijst voor de bemonsterings- en analysemethoden naar NBN normen. Een aanpassing van de milieukwaliteitsnormen voor stofneerslag is nodig omwille van de overgang naar de bemonsterings- en analysemethode volgens een EN-norm.

1.2 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met water

- [2] **Drie ingrepen in normstelling in verband met water.** In het voorliggende besluit wordt:
- voor oppervlaktewater een afzonderlijk normenkader ingevoerd voor nog niet getypeerde en voor niet-gecategoriseerde oppervlaktewateren;
  - wijzigingen doorgevoerd aan de grenzen van de stroomgebieden en de bekkens;
  - milieukwaliteitsnormen (MKN) aangepast die gelden in oppervlaktewater en waterbodems.

Zoals aangekondigd in het derde stroomgebiedsbeheerplan, wordt een **normenkader** voorgesteld “*voor nog niet getypeerde en voor niet-gecategoriseerde oppervlaktewateren*”. Het voorstel bevat geen inhoudelijke wijzigingen, maar past de structuur van de Vlarem bijlage aan door dezelfde normen toepasselijk te verklaren op de klassieke waterlichamen enerzijds, en anderzijds op de ‘grachten’. Die uitsplitsing laat toe dat zo’n gediversifieerde wijzigingen in de toekomst wel mogelijk worden. Eerder vroeg de Raad om het voorstel om te werken met een apart statuut voor deze kleinere waterlopen, te motiveren en de impact ervan in beeld te brengen².

- [3] **Aanpassing van de grenzen van stroomgebieden en bekkens.** De aanpassing van de grenzen van de stroomgebieden en de bekkens is beperkt aangepast. De raden gaan hier verder niet op in.
- [4] **Vroege betrokkenheid bij aanpassingen MKN.** De voorbereiding van de aanpassingen aan de milieukwaliteitsnormen lopen al geruime tijd. De voorstellen voor normen voor oppervlaktewater gebeuren in uitvoering van artikel 2.3.1.3 Vlarem II, dat stelt dat minstens bij de herziening van de stroomgebiedbeheerplannen de milieukwaliteitsnormen moeten geëvalueerd worden en in voorkomend geval aangepast worden. De toelichting ervan aan de Minaraad gebeurde reeds bij de

---

¹ Bijlage 2.5.2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

² Advies 2021-007 over de 3de Stroomgebiedbeheerplannen, §35

opstart van het proces (2019) en de leden van de Raad kregen de mogelijkheid om informatie in te brengen³.

- [5] **Ontwerpnormen opgenomen in ontwerp- en goedgekeurd stroomgebiedsbeheerplan.** De voorstellen zelf waren reeds in de ontwerp stroomgebiedsbeheerplannen opgenomen⁴. Tijdens de toelichting werd hierop gewezen. De achtergrondinformatie (fiches) was toen evenwel niet opgenomen in het dossier. In het advies bij de ontwerp SGBP3⁵ is de Raad niet specifiek ingegaan op deze normen. De voorstellen zijn ongewijzigd opgenomen in het goedgekeurde plan.
- [6] **Ontwerpnormen deels overgenomen in voorliggend voorstel.** Vijf van de voorstellen uit de stroomgebiedsbeheerplannen zijn ongewijzigd opgenomen in dit voorstel. Merkwaardig genoeg zijn er ook twee voorstellen niet opgenomen. Het gaat met name over de voorstellen om de normen voor molybdeen⁶ en dimethoat⁷ aan te passen. Het gaat in beide gevallen over een versoepeling, in geval van dimethoat is die eerder beperkt, in geval van molybdeen gaat het om een aanzienlijke aanpassing⁸. Er is bij de Raad geen motivering bekend voor het niet weerhouden van deze voorstellen.
- [7] **Gevolgen van niet-overname van twee ontwerpnormen.** Voor molybdeen geldt in afwachting van een aanpassing van de norm, voor het lozen van bedrijfsafvalwater een indelingscriterium van 350 µg/l⁹. Molybdeen komt relatief veel voor in bedrijfsafvalwater als gevolg van de talrijke toepassingen. De normstelling heeft dan ook concrete gevolgen voor tal van vergunningsdossiers.

De praktische doorwerking van de al dan niet aanpassing voor dimethoat zijn beperkter, gezien het gebruik van producten die dimethoat bevatten, reeds is verboden in de EU¹⁰.

2 Aanbevelingen

2.1 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met lucht

- [8] **Respecteer de afspraken in bestaande vergunningen.** De tabel met grens- en richtwaarden van zware metalen in bijlage 2.5.2. van VLAREM II verwijst nog naar de NBN normen. Er bestaat echter een Europese norm voor de bemonstering en analyse van depositie, namelijk de EN15841 norm.

---

³ Mail van 24 juli 2019 van mevr. Lieve De Roeck, secretaris van de CIW, aan de secretariaten van Mینaraad, SERV en SALV.

⁴ Derde stroomgebiedbeheerplannen, hoofdstuk 3, § 3.1.1.2.1 - herziening milieukwaliteitsnormen.

⁵ Advies 2021-007 over de 3de Stroomgebiedbeheerplannen

⁶ Molybdeen is een chemisch element en een zogenaamd "overgangsmetaal". Het wordt vooral in legeringen gebruikt, maar kent daarnaast een lange reeks toepassingen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Molybdeen>

⁷ Dimethoat is een stof die gebruikt werd als insecticide. Verkoop en gebruik van middelen op basis van dimethoat zijn verboden in België vanaf 2019 / 202 (<https://fytoweb.be/nl/nieuws/intrekking-van-de-toelatingen-van-middelen-op-basis-van-dimethoat>),

⁸ Derde stroomgebiedbeheerplannen, hoofdstuk 3, p4.

⁹ VLAREM II, bijlage 2.3.1

¹⁰ Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1090 of 26 June 2019 concerning the non-renewal of approval of the active substance dimethoate.

De Minaraad begrijpt dat de aangepaste bemonsterings- en analysemethoden leiden tot gewijzigde grens- en richtwaarden. De Raad wijst erop dat in bestaande omgevingsvergunningen engagementen zijn aangegaan voor verbeterprojecten die gericht zijn op het halen van de huidige streefwaarden. De Raad vindt het logisch dat deze engagementen behouden blijven, tenzij zou overgegaan worden tot een evaluatie, zoals voorzien in de regelgeving¹¹.

- [9] **Licht het studiewerk toe aan de relevante actoren.** In opdracht van de VMM werd gedurende een jaar (bestaande uit 13 meetperiodes van vier weken) de depositie bepaald van metalen (As, Cd, Cr, Cu, Fe, Mn, Ni, Pb, Tl en Zn) op acht locaties, en dit met twee verschillende bemonsteringstechnieken.¹² De bemonstering gebeurde volgens de VLAREM methode enerzijds en anderzijds volgens de Europese EN15841 methode. Het doel van deze studie was te achterhalen of er een systematisch verschil is tussen beide methodieken. Een VMM-rapport¹³ bevat nog een aantal bijkomende statistische analyses. Hieruit bleek dat het nodig was om de VLAREM grens- en richtwaarden aan te passen indien de metingen uitgevoerd werden volgens de EN15841 methode. Dus uit de vergelijkende metingen die de VMM heeft laten uitvoeren blijkt dat beide methoden verschillende resultaten geven en dat de huidige VLAREM-normen niet kunnen toegepast worden wanneer de bemonstering en analyse wordt uitgevoerd volgens de EN-norm.

De Minaraad vindt het positief dat de VMM het nodige studiewerk verricht heeft om de normering af te stemmen op de nieuwe Europese bemonsteringsmethodes. Om het draagvlak te behouden en te vergroten vraagt de Raad om de resultaten van deze studies te bespreken met de relevante partners.

- [10] **Voer een overgangstermijn in voor de technische aanpassingen bij bedrijven.** De nieuwe richt- en grenswaarden voor metalen in neervallend stof worden 10 dagen na publicatie in het BS van kracht. De Raad leest het besluit zo dat dan ook de betrokken bedrijven binnen deze termijn de bestaande neerslagkruiken dienen aan te passen of vervangen volgens de nieuwe meetmethode. Ook de analysemethode moet enigszins worden aangepast. De Raad vraagt daarom om hiervoor een redelijke overgangstermijn te voorzien.

2.2 Wijzigingen aan de regelgeving in verband met water

- [11] **Verbeter leesbaarheid van onderbouwing bij voorgestelde waterkwaliteitsnormen.** De Raad apprecieert de vroege betrokkenheid bij het proces en de fiches die ter beschikking zijn gesteld die ook een toelichting van de onderbouwing voor de voorgestelde normen bevatten. De Raad suggereert om die fiches in de toekomst in een meer uitgewerkte vorm ter beschikking te stellen voor een helderdere duiding van

---

¹¹ Zie Artikel 5.4.11. DABM en Decreet betreffende de omgevingsvergunning, HOOFDSTUK 6 Het bijstellen van de omgevingsvergunning, artikel 82.

¹² SGS Belgium, 2018, Vergelijking bemonsterings- en analysemethode volgens VLAREM en EN 15841 voor zware metalen in depositie, Studie van SGS Belgium Divisie IAC (Institute for Applied Chromatography) uitgevoerd in opdracht van VMM, Finale versie, Antwerpen, 13 december 2018.

¹³ VMM, Vergelijkende depositiemetingen: VLAREM methode versus methode EN15841

de bronnen en gebruikte methodologie. De Raad suggereert daarnaast om ook informatie toe te voegen over de normen in de buurlanden en -regio's in de stroomgebieden van Maas en Schelde, in functie van de gewenste afstemming van de toestand beoordeling van de waterlichamen in de verschillende lidstaten¹⁴.

[12] **Motiveer waarom normaanpassingen molybdeen en dimethoaat niet weerhouden zijn.**

De Raad herhaalt haar pleidooi voor een tijdige en correcte opmaak van de milieukwaliteitsnormen op basis van het voortschrijdend wetenschappelijk inzicht¹⁵. Een correcte en zo snel mogelijke doorvertaling van wetenschappelijke inzichten in normstelling is voor alle actoren belangrijk, en dit lijkt in dit geval niet consistent gebeurd te zijn. Daarom vraagt de Raad om te verduidelijken waarom de twee genoemde voorstellen, die zijn opgenomen in het goedgekeurde stroomgebiedsbeheerplan, nu niet zijn weerhouden. Inhoudelijk kan de Raad zich niet uitspreken zonder zicht op de onderbouwing ervan.

[13] **De Raad formuleert voorbehoud bij invoering van afzonderlijk normenkader voor nog**

niet getypeerde en voor niet-gecategoriseerde oppervlaktewateren. De Raad herhaalt dat eerst duidelijkheid nodig is over de gevolgen van het opheffen van het statuut van waterlichaam voor deze waterlopen voor zowel de betrokken actoren als voor het bereiken van de milieudoelstellingen¹⁶, vooraleer stappen te zetten om dit te faciliteren. In het overwegingsdocument, opgemaakt na het openbaar onderzoek bij de derde stroomgebiedsbeheerplannen, zijn die vragen niet beantwoord geworden¹⁷.

---

¹⁴ Advies 2014 | 041 over de tweede stroomgebiedbeheerplannen, §15

¹⁵ Advies 2022-024 over de wijziging Vlarem i.v.m. bedrijfsafvalwater

¹⁶ Advies 2021-007 over de 3de Stroomgebiedbeheerplannen, §35

¹⁷ In antwoord op het advies van de Raad, werd in het [overwegingsdocument bij het openbaar onderzoek over de derde stroomgebiedbeheerplannen](#) (p 482) wel het verschil geduid tussen de regelgeving in de kaderrichtlijn water en het decreet integraal waterbeleid, maar ontbreekt een inhoudelijke motivering voor de aanpassing en wordt geen zicht gegeven op de impact.